

กระทู้ถามที่ ๐๑๔ ร.

วุฒิสภา

๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

เรื่อง การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งลุ่มน้ำน่าน โดยเขื่อนทดน้ำผาจุก จังหวัดอุดรดิตถ์
เพื่อเป็นธนาการนำ

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาพนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องจากโครงการพัฒนาลุ่มน้ำน่านได้เริ่มต้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง มีการก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าและสนับสนุนส่งน้ำให้แก่ พื้นที่เกษตรกรรม โดยโครงการพัฒนาชลประทานอุดรดิตถ์ (เขื่อนทดน้ำผาจุก) ซึ่งจะให้ผลประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคและบรรเทาอุทกภัยแล้งเป็นสำคัญ ซึ่งในโครงการนี้ประชาชนชาวจังหวัดอุดรดิตถ์และชาวลุ่มน้ำน่านจังหวัดอื่น ๆ ก็ให้การสนับสนุนอย่างยิ่ง มีการสร้างถนนเข้าโครงการ และได้มีการเวนคืนที่ดินบริเวณตำบลผาจุกเพื่อสร้างบ้านพักคนงาน ที่เก็บเครื่องจักรกล เสาเข็มสำนักงาน โดยมีเจ้าหน้าที่บางส่วนของปฏิบัติการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำผาจุกเข้ามาทำงาน แต่เมื่อเปิดโครงการเขื่อนสิริกิติ์ผลิตกระแสไฟฟ้าแล้ว บริเวณโครงการเขื่อนทดน้ำผาจุกก็ได้มีการเก็บอุปกรณ์เครื่องจักรกลและรื้อถอนบ้านพักคนงานออกไป โดยมีได้มีความหวังต่อประชาชนชาวอุดรดิตถ์ที่ประสบภัยธรรมชาติจากภัยแล้งอุทกภัยแม้แต่น้อย ทำให้ความหวังของเกษตรกรที่จะเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ทั้งพืชไร่พืชสวนต้องสะดุดหยุดลงเพราะการกระทำของภาครัฐในขณะนั้นจนผ่านมาถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลากว่า ๔๐ ปี ซึ่งทำให้ประชาชนเกิดความขุ่นข้องหมองใจต่อระบบการทำงานของรัฐ ประชาชนขาดศรัทธาต่อคำพูดของนักการเมืองหรือบุคคลในรัฐบาล เพราะรู้สึกว่าเป็นคำพูดที่หลอกลวงเพื่อเอาตัวรอดเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากกรณีเขื่อนสิริกิติ์และเขื่อนทดน้ำชลประทานผาจุกนี้ก็เป็นตัวอย่างหนึ่งที่ภาครัฐสร้างภาพให้ประชาชนมองเห็นว่าจะช่วยให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างสมบูรณ์โดยไม่ต้องคอยน้ำฝน โดยรัฐให้ความหวังด้วยการสร้างภาพให้ประชาชนเชื่อว่า

๑) จะสร้างเขื่อนทดน้ำผาจุกเพื่อแก้ปัญหาภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดอุดรดิตถ์ ซึ่งมีมากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ ไร่

๒) ประชาชนมีความหวังว่า จะได้ภาษีเงินได้จากการผลิตกระแสไฟฟ้าจากเขื่อนสิริกิติ์ไปเป็นรายได้ของจังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญในการปรับปรุงสาธารณูปโภคเพื่อประชาชนของอุตรดิตถ์

๓) การเสียพื้นที่จากการเก็บกักน้ำเขื่อนสิริกิติ์หลายหมื่นไร่ หลายหมู่บ้าน ที่ได้รับการชดเชยให้มีคุณภาพชีวิต และอาชีพที่ดีขึ้น

๔) ประชาชนในส่วนที่ไม่ถูกน้ำท่วมในส่วนอื่น ๆ ก็จะได้รับประโยชน์จากโครงการเขื่อนสิริกิติ์และเขื่อนทดน้ำผาจุก ซึ่งชาวอุตรดิตถ์ถือว่าเป็นส่วนร่วมในการกุศลสาธารณะในครั้งนี้ด้วย

ด้วยเหตุนี้ประชาชนชาวจังหวัดอุตรดิตถ์จึงไม่ต่อต้านการสร้างเขื่อนสิริกิติ์ แต่ได้ให้การสนับสนุนปกป้องภัยทุกด้านที่จะเกิดขึ้นอย่างหวงแหนและห่วงใยตลอดเวลา แต่ปรากฏว่าปัจจุบันประชาชนที่รอคอยน้ำจากการพัฒนาระบบชลประทานเขื่อนทดน้ำผาจุกได้สูญเสียโอกาสการเข้าถึงทรัพยากรน้ำมานานกว่า ๔๐ ปี ในขณะที่ผลประโยชน์จากการผลิตกระแสไฟฟ้าซึ่งมีมูลค่านับล้านล้านบาท กลับตกเป็นของนิติบุคคลบางกลุ่มบ้างของภาครัฐบ้าง ในส่วนกลางซึ่งมีใช้ท้องถิ่นจึงอยากให้รัฐได้โปรดรำลึกถึงนโยบายเดิมเมื่อเริ่มต้นโครงการที่มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้ประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้มีส่วนในการพัฒนาอาชีพของตนเองจากการใช้น้ำโครงการชลประทานเขื่อนทดน้ำผาจุกในรัฐบาลปัจจุบัน จึงขอเรียนถามว่า

๑. จะมีวิธีการใดที่จะทำให้ภาครัฐทุกภาคส่วนมองเห็นถึงเหตุผลและความจำเป็นอันควรเร่งด่วนดำเนินการตามนโยบายและแผนได้อย่างรวดเร็ว

๒. นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี ควรมีส่วนร่วมมากน้อยและระยะเวลาานเท่าใดต่อโครงการเพื่อประชาชนเช่นนี้ จึงจะได้รับอนุมัติโครงการ

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ชลิต แก้วจินดา

สมาชิกวุฒิสภา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๐๑๔ ร.

ของ นายชลิต แก้วจันดา สมาชิกวุฒิสภา

เรื่อง การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งลุ่มน้ำน่าน โดยเขื่อนทดน้ำผาจุก จังหวัดอุตรดิตถ์
เพื่อเป็นธนาการน้ำ

ข้าพเจ้า นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ขอตอบกระทู้ถาม เรื่อง การแก้ไขปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งลุ่มน้ำน่าน โดยเขื่อนทดน้ำผาจุก จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อเป็นธนาการน้ำของของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑

ขอเรียนว่า รัฐบาลโดยกรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นถึงเหตุผลและความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการก่อสร้างเขื่อนทดน้ำผาจุก ทั้งนี้ได้มีการศึกษาโครงการพัฒนากลุ่มน้ำน่าน ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๐ ประกอบด้วย โครงการก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ โครงการชลประทานอุตรดิตถ์ (เขื่อนทดน้ำผาจุก) โครงการชลประทานพิษณุโลกฝั่งซ้าย และโครงการพิษณุโลกฝั่งขวา (เขื่อนทดน้ำนเรศวร) การพัฒนาชลประทานบางส่วนได้ถูกชะลอออกไป เนื่องจากปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อการชลประทานมีไม่เพียงพอ ต่อมากรมชลประทานพิจารณาเห็นว่าได้มีการพัฒนาเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ และเขื่อนแควน้อย ทำให้ภาระของเขื่อนสิริกิติ์ที่ต้องส่งน้ำให้กับโครงการเข้าพระยาตอนล่างในฤดูแล้งลดลง ประกอบกับราษฎรในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์ได้ร้องเรียนให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการพัฒนาโครงการชลประทานอุตรดิตถ์ (เขื่อนทดน้ำผาจุก) จึงได้มีการทบทวนการศึกษาโครงการพัฒนากลุ่มน้ำน่านขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้เห็นชอบต่อรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ปัจจุบันได้ออกแบบรายละเอียดในส่วน of เขื่อนเสร็จเรียบร้อยแล้ว และคณะรัฐมนตรีอนุมัติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทานดำเนินโครงการตามแผนดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๑) กรอบวงเงินของโครงการ ๑๐,๕๐๐ ล้านบาท โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ จะดำเนินการเตรียมความพร้อมของโครงการ

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน จะได้ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์ ให้ราษฎรได้เห็นถึงเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ของโครงการดังกล่าวที่สามารถบริหารจัดการ น้ำในลุ่มน้ำน่านตอนล่างบริเวณอำเภอเมือง อำเภอดับแล อำเภอตรอน อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ อำเภอพรหมพิราม และอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถส่งน้ำ ให้พื้นที่ชลประทานในเขตโครงการประมาณ ๔๘๑,๕๐๐ ไร่ และส่งน้ำเพื่อการอุปโภค - บริโภค อุตสาหกรรม และรักษาระบบนิเวศในแม่น้ำน่าน พร้อมทั้งประสานหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อความร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการให้เป็นไปตามเป้าหมายต่อไป

คำตอบข้อที่ ๒

ขอเรียนว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ได้อนุมัติ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน ดำเนินโครงการเขื่อนทดน้ำผาจุก จังหวัดอุตรดิตถ์ ตามแผนดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๑) กรอบวงเงินของโครงการ ๑๐,๕๐๐ ล้านบาท จะเริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ หากเป็นไปตามแผนงานจะดำเนินการ แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑